

Sevincin Kötüye Kullanılması

(Reşat ÖNDER)

Gülme ve mutluluk bile kişisel gayeler için kötüye kullanılabilir. Böylece bir önemsizlik ve anlamsızlık duygusuna kendini kaptırmaktan korkan bir hasta, müthiş bir deprem haberini sevinçle karşılamıştır. Üzgün olduğu zamanlar kendini güçsüz hissetmektedir. Bunun için kederden kaçmakta ve bunun tersi olan bir duyguya, sevince ulaşmaya çalışmaktadır. Mutluluğun kötüye kullanıldığı durumlardan biri de başkasının acısına sevinmektedir. Gereksiz yerlerde ve zamanlarda ortaya çıkan, sosyal duyguyu inkar eden yada büsbütün ortadan kaldıran bir sevinç, insanları birbirinden uzaklaştıran bir duygudan ve başka insanlardan üstün olmak için kullanılan bir araçtan başka bir şey değildir.¹

Dostoyevski şöyle demiştir: “Bir insanın karakterini can sıkıcı psikolojik çözümlmelerinden çok, gülüşünden anlamak mümkündür”. Gülme insanlar arası ilişkilere yol açtığı gibi, insanlar arası ilişkileri bozmaya da neden olabilir. Başkasının acısına gülenlerin gülüşlerindeki saldırgan ifadeyi hepimiz fark etmişizdir.²

Gülümseme, yüz sinirinin mutedil bir elektrik uyarısıyla da husule getirilebilen bir refleks ifadedir. Bu hayatın ilk aylarındaki fizyolojik rahatlık hallerinde görülür; fakat, gülümseme, eğitimin tesiri altında, hem fiziksel görünüşleri, hem de ifade ettikleri incelikleri bakımından farklı olan (iyiliksever, şeytanlık dolu, muvafakat eden, küçük gören, hakir bulan, alaylı gülümseme gibi) bir çok çeşitli şekil kazanır. Bunların şekil ve kullanışları, eğitimimizi yaptığımız çevre içinde gelenek vasıtasıyla tespit edilmiştir. Her ne kadar mimik (nezaket gülümsemesi gibi) heyecansız yapma bir hal alabilirse de genel olarak, gerçek duyguların ritüel ve kanunlaşmış bir şekilde bir ifadesi olarak kalır.³ Anlaşılan, gülümseme, şekil itibariyle çok farklı mesaj içeren, istismara müsait bir yüz ifadesidir.

---

¹ ADLER, a.g.e., s.433.

² ADLER, a.e., s.404.

³ GUILLAUME, a.g.e., s.76.